

Les pressions militars nord-americanes podrien precipitar el final de la tenalla sèrbia de Sarajevo

Esperant, de nou, Mister Marshall

Les exigències de "replegar" les tropes sèrbies del massís d'Igman retarden la signatura d'un acord de partició ètnica, a Ginebra, que podria suposar, gràcies a l'amenaça d'una intervenció armada multinacional, la desmilitarització definitiva de la capital d'una nació a punt de desaparèixer.

Als Estats Units se'ls va acabant la paciència". De nou. A l'hora de tancar aquesta edició, els serbis encara no havien retirat les seves tropes dels massissos d'Igman i Bjelasnica. O només ho semblava. Pujaven, baixaven i tornaven. Fins que els observadors d'UNPROFOR, fastiguejats, avisaven Kiseljak, la seu de totes les operacions de les Nacions Unides a Bòsnia, que s'"estaven passejant". La jugada del general Mladic semblava, aquest cop, superar tots els excessos. L'únic que Izetbegovic implorava per estampar la firma d'una rendició apenes condicional, era això: Cedir a l'ONU els dos últims turons que ells no havien pogut conservar. El massís d'Igman semblava, més aviat, una mitja mentida dels bosnians. Una tèorica vàlvula d'escapada —mítica, gairebé— des d'on haurien hagut de partir totes les impossibles ofensives per alliberar Gorazde i on s'establien, en secret, les rutes d'abastament que ni protegien Sarajevo ni abastaven ningú. Igman era la constatació que, a la vall de Sarajevo, els bosnians —sense embargament ni falsos aliats— haurien pogut defensar els contraforts de la capital. Havent-lo conquerit, l'exèrcit serbi tenia les mans lliures per aïllar l'ex-barri olímpic de Dobrinja i endinsar-se cap al centre. Només en teoria.

A les envistes de les negociacions de pau a Ginebra, el missatge era un altre: Pacteu o moriu. No cauran AK-47 del cel. A vegades, com a màxim, llet en pols.

Ratko Mladic, aquest militar serbi de mirada densament carnívora, té fama de suïcida. La conquesta d'Igman podria ha-

de vegades, la zona d'exclusió aèria.

Els vaixells de la VII Flota es troben, ja fa tretze mesos, a la costa de l'Adriàtic. Els F-18 Hornet, emplaçats al portaavions USS Theodore Roosevelt, necessiten menys de cinc minuts per a plantar-se a Bòsnia. Bill Clinton oferiria, per primer cop, una seriosa esperança intervencionista: aquesta mateixa setmana, John Shalikashvili, comandant de les forces americanes i de l'OTAN a Europa, substueix el general Collin Powell al capdavant de l'exèrcit nord-americà. Aquest descendent de polonesos ha comandat l'equip multinacional al càrrec dels plans d'intervenció a Bòsnia i Heregovina: "Duraria menys que la Tempesta del Desert". És la seva conclusió privada.

A Bòsnia-Herzegovina, la mort ha obligat a reconvertir els parcs públics en cementiris multitudinaris.

FRANCFESC PABÈS

ver estat una jugada paranoica? De sobte, els mediadors internacionals, Owen i Stoltenberg, comprenien l'actitud, no tan "intransigent", del president bosni exigint el replegament dels efectius serbis. Europa sencera exigeix que els serbis es retirin d'Igman. Fins els ministres de Belgrad demanen que les tropes dels seus compatriotes deixin els nius d'ànguiles. S'ha d'evitar el pitjor: el rum-rum dels F-16 trencant la barrera del so. La imatge fatídica de l'helicòpter del general Mladic calcinat a l'aeròdrom de Banja Luka després d'haver violat, desenes

De moment, es prepara a totes les bases de l'ONU el "dispositiu aèreo-tàctic internacional": Els controladors aeris que haurien de guiar el primer raid. Sense dilacions polítiques, l'operatiu està ja pràcticament enllestit. A la llum pública. Perquè no s'hagi de provar. Aquest és el missatge d'Occident: Pacteu o moriu. Directe al cor dels serbis. Hauran de pactar el "replegament" perquè no els caigui el cel a sobre. Han de fer-ho perquè han guanyat!

Oriol Malló